

Αθωνική

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΩΝ ΘΗΣΑΥΡΩΝ - ΕΤΟΣ 24^ο

ΙC | ΧC
NI | ΚΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 266
www.athoniki-politeia.gr

Πολιτεία

Μία γυναίκα σέ άνδρικό Μοναστήρι

Η Εκκλησία μας τιμά την μνήμη δώδεκα όσιων γυναικῶν, οι οποίες, μέ ανδρικά ενδύματα, άσκήθηκαν σέ ανδρικές Μονές. Μία αυτές είναι ή όσια Θεοδώρα, τήν μνήμη τής όποίας εορτάζουμε τήν 11η Σεπτεμβρίου. Η Θεοδώρα έζησε στήν Άλεξάνδρεια, τήν εποχή του αυτοκράτορα Ζήνωνα (474-491). Σεμνή και εύπρεπής, είχε παντρευτεί μέ έναν εύγενή νέο. Δυστυχώς ή Θεοδώρα, ύποκύπτοντας στον πειρασμό, διέπραξε μοιχεία, κάτι για τό όποιο μετάνιωσε και βασανίζοταν από τίς τύψεις. Ο άνδρας τής, μή γνωρίζοντας τήν αίτια τής λύπης τής, έκανε τά πάντα για νά τήν άνακουφίση. Άλλ' αυτή, άπαρηγόρητη, άναχώρησε κρυφά και άποφάσισε νά μήν επιστρέψη πιά στήν κοσμική ζωή. Φόρεσε ανδρικά ενδύματα και ζήτησε νά γίνη δεκτή ως δόκιμος, μέ τό όνομα Θεόδωρος, σέ ανδρικό Μοναστήρι, κοντά στήν Άλεξάνδρεια. Ο Ήγούμενος βλέποντας τήν διάπυρη έπιθυμία τής, τήν δέχθηκε και τήν ένέδωσε τό άγγελικό σχήμα.

Επί όκτώ χρόνια ή Θεοδώρα, έπιδόθηκε ακούραστα στους άσκητικούς άγώνες. Έσκαβε και φρόντιζε τούς κήπους, άλεθε τό σιτάρι και ζύμωνε ψωμί για τούς άδελφούς, χωρίς νά λείψη ποτέ από τίς εκκλησιαστικές Άκολουθίες. Άλλά και μετά τήν όλοήμερη διακονία τής, όταν έρχόταν ή νύχτα και έπρεπε ν' άναπαυθί, εκείνη προσευχόταν άδιάλειπτα και ζητούσε από τόν Θεό νά τήν συγχωρήση.

Κάποτε ό Ήγούμενος τήν έστειλε μέ τίς καμήλες νά φέρη σιτάρι από τήν Άλεξάνδρεια. Κατά τήν επιστροφή, έπειδή είχε νυκτώσει, ή Θεοδώρα κατέλυσε στήν Μονή του Ένάτου. Εκεί διανυκτέρευσε και μία νέα, ή όποία τήν νύχτα άμάρτησε μέ κάποιον περαστικό και έμεινε έγκυος. Διέδωσε όμως πώς τήν έβίασε ό Μοναχός Θεόδωρος και, όταν γεννήθηκε τό μωρό, πήγε και τό άφησε στό Μοναστήρι του. Η Θεοδώρα δέχθηκε τήν συκοφαντία ως παιδαγωγία του Θεού για τό πρότερο άμάρτημά τής και δέν άπάντησε στις κατηγορίες. Έτσι διώχθηκε από τό Μοναστήρι για έπτά χρόνια. Μαζί τής πήρε και τό μωρό και έμεινε σέ μία καλύβα εκεί κοντά. Μέ θαυμαστή έγκαρτέρησι ύπέμεινε τήν παντελή στέρησι των άναγκαιών, τό ψύχος του χειμώνα και τόν καύσωνα του καλοκαιριού. Τρεφόταν μέ άγρια χόρτα, για νά θρέψη όμως τό παιδί ζητούσε γάλα από τούς βοσκούς και μαλλί για νά του φτιάξη ενδύματα.

Οταν συμπληρώθηκαν τά έπτά χρόνια, ό Ήγούμενος τήν έπανάφερε στήν Μονή. Τής παραχώρησε ένα κελλί και τήν άπάλλαξε από κάθε διακονία. Εκεί ή Θεοδώρα, άπερίσπαστη, αύξησε τίς νηστείες, τίς άγρυπνίες και τίς προσευχές. Όταν μετά από λίγο καιρό προαισθάνθηκε τό τέλος τής, μέ νουθεσίες προέτρεψε τό παιδί προς τήν εύαγγελική τελειότητα και μετά από λίγο παρέδωσε εν ειρήνη τήν ψυχή τής στον Θεό. Από τόν θρήνο του παιδιού οι Μοναχοί έμαθαν τήν κοίμησι τής όσίας και έσπευσαν νά τήν έτοιμάσουν για τόν ένταφιασμό. Τότε διαπίστωσαν ότι ήταν γυναίκα και, μέ συντριβή ώμολόγησαν τήν άδικη κρίσι τους. Έδόξασαν δέ τόν Θεό, γιατί μία γυναίκα κατάφερε νά ζήσει μεταξύ άνδρών κατανικώντας τήν φύσι τής.

✘ Η νηστεία είναι ό πραγματικός άγώνας. Ο εγκρατευόμενος και νηστευτής γλυκαίνει τό στόμα του από τήν καρδιακή προσευχή. Αισθάνεται πολλές φορές σαν νά κρατή σ' αυτό σβώλους από ζάχαρι, σαν νά τρώη γλυκό μέλι.

✘ Ένώ πρόκειται νά φύγουμε άπ' αυτό τόν κόσμο, όπου κατοικούμε προσωρινά και πρόσκαιρα, δεσμευόμαστε μέ πολυχρόνιες φροντίδες για φθαρτά και γήινα πράγματα. Όταν έλθη ή στιγμή του χωρίς επιστροφή ταξειδιού μας, τότε δέν θα μπορούσαμε ούτε ένα πράγμα, άπ' όσα φροντίσαμε, νά πάρουμε μαζί μας. Ένώ θα λογοδοτήσουμε ένώπιον του Θεού για όλες τίς πράξεις τής έπιγείας ζωής μας, για τήν άργολογία, τήν άκηδία, τούς πονηρούς λογισμούς μας, δέν ένδιαφερόμαστε για τήν ψυχή μας.

† Γέρων Άνθιμος Άγιαννανίτης

✘ Οι άνθρωποι, άρπάσαντες τήν κρίσι από τόν Χριστόν, κατακρίνουν ό ένας τον άλλον. Αυτή ή κατάκρισι μαστίζει τούς πάντας, και λαϊκούς και κληρικούς, και μεγάλους και μικρούς, και πλουσίους και πτωχούς, και άρχοντας και άρχομένους. Η κατάκρισι, πού είναι ή πρώτη θυγατέρα τής ύπερηφανείας, θα συντομεύση τήν άπώλεια των ανθρώπων.

✘ "Όλοι οι Άγιοι είχαν ταπεινώσι. Χωρίς ταπεινώσι καμμία άρετή δέν ώφελει. Ο άνθρωπος πού δέν έχει ταπεινώσι είναι σαν τό σπάτι πού δέν έχει θεμέλια ή είναι κτισμένο στήν άμμο.

† Γέρων Φιλόθεος

✘ Βλέπετε πώς άγωνίζεται ό ψαράς όλη τή νύχτα, για νά πιάση μία χούφτα ψάρια. Βλέπετε, καμμία φορά τραγουδάει για νά περάση ή ώρα. Έμεις, πού ήλθαμε για νά "ψαρέψουμε" τήν χάρι του Θεού, δέν πρέπει νά άγρυπνούμε; Κι έμεις δέν πρέπει νά τραγουδάμε, δηλαδή νά ψάλλουμε, νά ύμνολογούμε τόν Θεό; Ο ψαράς για λίγα ψαράκια, έμεις όμως για τό "ψάρεμα" τής Βασιλείας των Ουρανών.

† Γέρων Ίωσήφ

✘ Για κάθε άγώνα στον όποιο καταγίνεται ό άνθρωπος, όταν έπιμένει σ' αυτόν, βρίσκει άναπαυσι τό νά προσεύχεται, όμως, μέχρι τελευταίας άναπνοής, χρειάζεται μεγάλο άγώνα.

✘ "Όσον ό άνθρωπος άπλοποιείται θεοποιείται. Γίνεται άκακος, ταπεινός, πρως, έλεύθερος...

† Γέρων Άμφιλόχιος

“Άγιος Μάμας γεννήθηκε τό 260 μ.Χ. στήν πόλι Γάγγρα τῆς Παφλαγονίας. Οἱ γονεῖς του, Θεόδοτος καί Ρουφίνα, ἦταν Πατρικοί, εἶχαν δηλαδή κάποια ἀνώτερη θέσι στήν κοινωνία. Ἐκεῖνο πού τούς διέκρινε ἦταν ὁ ζήλος καί ὁ ἄσβεστος πόθος γιά τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Σάν τά διψασμένα ἐλάφια οἱ ἄθρωποι ἔτρεχαν ν’ ἀκούσουν τό λόγο τοῦ Θεοῦ ἀπό αὐτούς, πίστευαν, μετανουοῦσαν καί ἐβαπτίζοντο.

Ἡ δρᾶσι τους αὐτή, ὅμως, ἐξώργισε τόν ἐπαρχο τῆς πόλεως Ἀλέξανδρο, πού τούς συνέλαβε καί, ἀφοῦ προσπάθησε ἀνεπιτυχῶς νά τούς πείση ν’ ἀλλάξουν πίστι, τούς ἔρριξε στήν φυλακή. Ὁ Θεόδοτος, φοβούμενος τήν ἀνθρώπινη ἀδυναμία, παρεκάλεσε τόν Θεό νά τόν πάρη κοντά Του. Κι ἔτσι ἐγίνε. Ἡ Ρουφίνα, πού ἦταν ἐγκυος, πέθανε κι ἐκείνη στήν φυλακή κατά τήν διάρκεια τοῦ τοκετοῦ. Ἐτσι τό βρέφος ἔμεινε μόνο.

Μιά εὐσεβῆς καί Χριστιανή γυναίκα, ἡ Ἀμμία Ματρῶνα, ζήτησε τότε ἀπό τόν ἐπαρχο νά πάρη τό μωρό καί νά τό μεγαλώση. Παιδιά δικά της δέν εἶχε, οὔτε ἄνδρα. Καί σ’ αὐτό τό μωρό ἔδωσε ὅλη της τήν στοργή καί τήν φροντίδα.

“Ὅταν ἐγίνε ἐνός ἔτους τήν φώναζε συνέχεια μάμα, γι’ αὐτό καί τοῦ ἔδωσε τό ὄνομα Μάμας. Σέ ἡλικία πέντε ἐτῶν τόν ἔστειλε στό σχολεῖο, ὅπου ὁ μικρός ἔδειξε ἕναν πρωτοφανῆ ζήλο καί φάνηκε ὅτι θά ξεπεράση ὅλους τούς συμμαθητές του. Ἐκείνη τήν ἐποχή βασιλευε στή Ρώμη ὁ Αὐρηλιανός, πού πίεζε τούς Χριστιανούς νά θυσιάσουν στά εἰδῶλα. Τήν ἀπαίτησι αὐτή τήν εἶχε ὄχι μόνο ἀπό τούς ἐνήλικες, ἀλλά καί ἀπό τά μικρά παιδιά. Κι ἐνώ ὅλα ὑπήκουσαν στήν διαταγή, ὁ μικρός Μάμας ἀρνήθηκε πεισματικά.

“Ὅταν ἐγίνε 15 ἐτῶν, ἡ εὐσεβῆς θετή του μητέρα, ἡ Ἀμμία Ματρῶνα, πέθανε, ἀφήνοντάς του ὅλη τήν περιουσία της. Ἐκεῖνος τότε ἀφιέρωσε τήν ζωή του στό νά καθοδηγῆ στήν χριστιανική πίστι ὅσους μπορούσε. Αὐτό ἐξώργισε τόν τότε ἐπαρχο Δημόκριτο, πού τόν κάλεσε νά θυσιάση στά εἰδῶλα.

- Εἶμαι Χριστιανός καί ποτέ δέν θ’ ἀρνηθῶ τήν πίστι μου, τοῦ ἀπάντησε μέ θάρρος ὁ Ἅγιος Μάμας. Καί δέν ἔχεις καμμιά ἐξουσία νά μέ τιμωρήσης.

Πράγματι, ὁ Δημόκριτος δέν εἶχε κανένα δικαίωμα νά βασανίσῃ ἢ νά καταδικάσῃ αὐτούς πού προέρχονταν ἀπό τό γένος τῶν Πατρικίων, χωρίς τήν ἄδεια τοῦ αυτοκράτορα. Γι’ αὐτό καί τόν ἔστειλε σιδεροδέσμιο σ’ ἐκείνον, μαζί μέ γραπτές ἀποδείξεις γιά τίς πράξεις του. Ὁ σκληρός Αὐρηλιανός, γιά νά τόν κάνῃ ν’ ἀλλαξοπιστήσῃ, ἄλλοτε μέν χρησιμοποιοῦσε, παρά τόν χαρακτήρα του, ἥπιους τρόπους, ἄλλοτε δέ σκληρότητα καί ἀπειλές.

Ὁ πιστός τοῦ Χριστοῦ στρατιώτης Μάμας τοῦ

ἀπαντοῦσε μέ γεροντική σύνεσι, κάτι πού ἔκανε τόν αυτοκράτορα νά θαυμάζῃ καί ν’ ἀπορῆ, συγχρόνως, ὅμως, θύμωσε πού ἕνα παιδί ἔφερνε ἀντίρρηση στήν βασιλική του διαταγή. Διέταξε λοιπόν νά τόν χτυπήσουν μέ ραβδιά. Βλέποντας ὅτι αὐτό δέν ἔφερνε ἀποτέλεσμα, διέταξε νά τόν γυμνώσουν καί νά κατακάψουν τό κορμί του μέ λαμπάδες. Τότε γινόταν θαῦμα. Οἱ λαμπάδες ἀγγίζαν τό σῶμα του, ἀλλά ἡ φωτιά δέν τόν ἔκαιγε. Αὐτό ἔκανε τόν τύραννο νά θυμώσῃ περισσότερο. Διέταξε νά τόν δέρνουν μέ ξύλα καί νά τόν χτυποῦν μέ πέτρες, ἀλλά καί σ’ αὐτό δέν λύγισε ὁ γενναῖος. Κατόπιν ὁ Αὐρηλιανός διέταξε νά δέσουν στόν λαιμό του μιά μολύβδινη σφαῖρα καί νά τόν ρίξουν στή θάλασσα. Στή διαδρομή Ἅγγελος Κυρίου παρουσιάσθηκε καί οἱ στρατιῶτες φοβήθηκαν. Ἄφησαν τόν μάρτυρα μόνο κι ἔφυγαν. Τότε ὁ Ἅγγελος εἶπε στόν Ἅγιο ν’ ἀνέβῃ στό βουνό τῆς Καισαρείας καί νά μείνῃ ἐκεῖ.

Ὁ Ἅγιος Μάμας πῆγε στό βουνό καί μέσα σέ σαράντα ἡμέρες ἔκτισε μόνος του ἕνα ἐκκλησάκι γιά νά προσεύχεται. Ἐκεῖ ἔρχονταν πολλά ἄγρια ζῶα, πού ὁ Ἅγιος, μέ τήν χάρι τοῦ Θεοῦ, τά ἄρμεγε. Ἐπαιρνε τό γάλα καί τό ἔκανε τυρί. Ἀπό αὐτό κρατοῦσε λίγο γιά τόν ἑαυτό του καί τό ἄλλο τό ἔδινε στούς φτωχοῦς, ὅταν κατέβαινε στήν Καισάρεια. (Συνήθως οἱ εἰκόνες παρουσιάζουν τόν Ἅγιο Μάμαντα νά ἔχῃ στήν ἀγκαλιά του ἕνα ἐλαφάκι. Οἱ βοσκοί ἄλλωστε τόν θεωροῦν προστάτη γιά τά ποιμνιά τους).

Ὅμως οὔτε ἐκεῖ στό βουνό βρῆκε ἡσυχία ὁ Ἅγιος. Ὁ ἡγεμόνας τῆς περιοχῆς Ἀλέξανδρος, ἔστειλε στρατιῶτες νά τόν βροῦν καί νά τόν φέρουν μπροστά του.

“ Α Γ Ι Ο Σ Μ Α Μ Α Σ

Ὁ Ἅγιος βγήκε νά τούς ὑποδεχθῆ κι ἐκείνοι ἄρχισαν νά τόν ρωτοῦν: “Μήπως γνωρίζεις τόν περίφημο Μάμαντα;”

Ἐκεῖνος τούς κάλεσε νά μείνουν γιά λίγο μαζί του νά φᾶνε. Τούς πρόσφερε ἀπό τό ψωμί καί τό τυρί πού εἶχε. Τότε, κατά τήν συνήθειά τους, ἦρθαν καί τά ἄγρια ζῶα νά τά ἀρμέξῃ, σάν νά ἦταν ἡμερα κατοικίδια. Οἱ στρατιῶτες φοβήθηκαν καί ὁ Ἅγιος, γιά νά τούς καθησυχάσῃ, τούς εἶπε:

- Ἐγώ εἶμαι ὁ Μάμας πού ζητάτε. Πηγαίνετε στήν πόλι κι ἔρχομαι κι ἐγώ γρήγορα.

Οἱ στρατιῶτες ἔφυγαν, ἔχοντας ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στά λόγια του. Ὁ Ἅγιος, ἀφοῦ προσευχήθηκε, πρόφθασε τούς στρατιῶτες στήν ἄκρη τῆς πόλεως. Τόν ὠδήγησαν στόν Ἀλέξανδρο.

- Δέν μπορῶ νά καταλάβω, τοῦ εἶπε ὁ ἡγεμόνας, μέ ποιό τρόπο ἡμερώνεις τά ἄγρια ζῶα καί σοῦ συμπεριφέρονται σάν νά ἦταν λογικά.

- Ἐδῶ φαίνεται ἡ παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ, ἀπάντησε ὁ Ἅγιος Μάμας. Αὐτά δέν ἔχουν νοῦ κι ὅμως σέβονται τόν Θεό. Σεῖς ἔχετε νοῦ καί παρ’ ὅτι βλέπετε τό θαῦμα, δέν δοξάζετε τόν Θεό.

Ὁ ἡγεμόνας δέν ἄντεξε τήν προσβολή καί διέταξε νά τόν κρεμάσουν καί νά τοῦ σχίσουν τίς σάρκες. Μέ πολλή καρτερία ὑπέμενε ὁ Ἅγιος τούς φρικτούς πόνους. Ὁ Ἀλέξανδρος, βλέποντας πῶς τίποτε δέν πετυχαίνει, τόν ἔκλεισε στή φυλακή μέ ἄλλους σαράντα Χριστιανούς. Κι ἐκεῖ ὅμως ὁ Ἅγιος ἔκανε τό θαῦμα του. Μετά ἀπό θερμή προσευχή στόν Χριστό, ἄνοιξαν οἱ πόρτες τῆς φυλακῆς κι ἐκείνοι ἔφυγαν. Ὁ ἴδιος, ὅμως, ἔμεινε πίσω. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀποφάσισε τότε νά τόν ρίξῃ σ’ ἕνα καμίνι νά καῖ. Ὁ Θεός ὅμως βρισκόταν στό πλευρό του καί μετέτρεψε τήν φλόγα σέ δρόσο.

Ὅταν ἔπεσαν οἱ φλόγες καί χάθηκε ἡ δύναμι τῆς φωτιάς, ὁ

ήγεμόνας διέταξε νά βγάλουν από τό καμίνι ό,τι είχε απομείνει από τό σώμα του. Όταν πλησίασαν οί στρατιώτες, άκουσαν ψαλμωδίες και δέν πίστευαν στ' αυτιά τους. Πλησιάζουν στο άνοιγμα και τί νά δούν! Ο Άγιος σώος και άβλαβής ύμνούσε τόν Θεό.

Μόλις ανήγγειλαν τό γεγονός στον Άλέξανδρο, εκείνος άρχισε νά κατηγορή τόν Άγιο ότι είναι μάγος και διέταξε νά τόν ρίξουν στα άγρια θηρία. Πράγματι! Άρκουδες, λιοντάρια, τίγρεις και άλλα σαρκοβόρα ξεχύθηκαν μέ μανία, αλλά, μόλις έφθασαν κοντά του, κυλιόντουσαν σαν σκυλάκια μπροστά στα πόδια του.

Μετά από αυτό ό ήγεμών απέλπισθηκε και διέταξε έναν στρατιώτη νά τόν πάρη δεμένο έξω από τήν πόλι και νά τόν σκοτώση. Όταν έφθασαν σέ μία έρημη τοποθεσία ό δήμιος πέταξε ένα ακόντιο και χτύπησε τόν Άγιο στην κοιλιά. Τό τραύμα ήταν θανάσιμο. Ο στρατιώτης έβγαλε τό ακόντιο και έφυγε, βέβαιος ότι ό μάρτυρας θα πεθάνη.

Ο Άγιος Μάμας, κρατώντας τήν άνοιγμένη κοιλιά του, βάδισε αρκετά μέτρα και. όταν έφθασε κοντά σέ μία σπηλιά, παρέδωσε τήν ψυχή του στον Ύψιστο. Ήταν μόνο 16 έτών.

Στόν τόπο, όπου έκοιμήθη, οί πιστοί έκτισαν άργότερα μεγαλοπρεπή ναό στο όνομά του. Κι εκεί γιόρταζαν κάθε χρόνο οί Χριστιανοί τής Καισάρειας τήν μνήμη του.

Σ' αυτό τόν ναό βρισκόταν και ή λάρνακα πού περιείχε τά λείψανα του Άγίου. Άργότερα, επί Εικονομαχίας, όταν οί Άγιες Εικόνες και τά λείψανα των Άγίων καταστρέφονταν και καίγονταν από τούς Εικονομάχους, οί Χριστιανοί, όπως έκαναν πολλοί για νά σώσουν τά άγια κειμήλια, έρριξαν στην θάλασσα τήν λάρνακα μέ τό λείψανο του Άγίου Μάμαντα, τό όποιο ή Θεία Πρόνοια ώδήγησε στον κόλπο τής σημερινής Μόρφου. Οί κάτοικοι, άναγνωρίζοντας από έπιγραφή τό λείψανο του Άγίου Μάμαντα, ανήγειραν μεγαλοπρεπή ναό, και ό Άγιος κατέστη Πολιούχος τους.

Άπό τό γεγονός αυτό απλώθηκε σέ όλο τό νησί ή ιδιαίτερη ευλάβεια προς τόν Άγιο Μάμαντα. Άπόδειξι τούτου είναι τό γεγονός ότι ένα χωριό (τής έπαρχίας Λεμεσού) φέρει τό όνομά του και 45 παλαιοί ναοί είναι αφιερωμένοι σ' αυτόν.

Η ήμέρα κατά τήν όποία έμαρτύρησε ό Άγιος Μάμας ήταν ή **2α Σεπτεμβρίου**. Τότε και ή **Εκκλησία μας έορτάζει τή μνήμη του**. ■

Κυπριακές παραδόσεις

Η λαϊκή κυπριακή παράδοσι, αναφέρει πολλά στοιχεία τά όποια δέν περιέχονται στο συναξάριο του Άγίου. Έτσι λέγεται ότι, ενώ ακόμη ζούσε ό Άγιος Μάμας, κατέφυγε στην Κύπρο λόγω του διωγμού των Χριστιανών. Εκεί έζησε περιπλανώμενος από τόπο σέ τόπο, έξ ου και τά πολλά τοπωνύμια μέ τό όνομά του. Σέ κάποιο μέρος μαρτυρείται μία πηγή (πού σώζεται μέχρι σήμερα) όπου ό Άγιος, τή νύκτα, κρυπτόμενος από τούς ειδωλολάτρες, κατέβαινε και έπαιρνε νερό στή σπηλιά του. Άλλου μαρτυρείται, ότι καθώς καθόταν ό Άγιος σέ μία πέτρα και σκεπτόταν ποιο δρόμο ν' ακολουθήση, ή πέτρα υποχώρησε και έπεσε από τό ύψωμα, είχε όμως χαραχθεί τό αποτύπωμα του ποδιου του πάνω, έξ ου και ή περιοχή ώνομάσθηκε "παθκιά του Άη-Μάμα". Η πέτρα αυτή βρίσκεται σήμερα στην αυλή τής Εκκλησίας του Άγίου στο χωριό Άλαμινός, τής έπαρχίας Λάρνακος.

Τό χωριό αυτό, πριν από τήν τουρκική εισβολή του 1974, ήταν μικτό, εκατοικείτο δηλαδή και από Έλληνες Χριστιανούς και από Τουρκοκύπριους, πού ζούσαν και συνεργάζονταν άρμονικά. Η Εκκλησία του Άγίου Μάμαντα βρίσκεται στή μέση του χωριου, στον δυτικό τομέα του, διότι τό χωριό χωρίζεται σέ δύο τομείς.

Οί περισσότεροι Τουρκοκύπριοι του χωριου ήταν βοσκοί. Μεταξύ τους ή πιο πλούσια οικογένεια ήταν τής Χατιτζέ Χατζη-Άχμέτ. Τό σπίτι της βρισκόταν απέναντι σχεδόν από τήν Εκκλησία του Άγίου Μάμαντα. Όταν συνέβαινε κατά καιρούς νά πέση άρρώστια μεγάλη στα πρόβατα, πρώτη ή Χατιτζέ έκανε έρανο ανάμεσα σέ όλους τούς βοσκούς και άγόραζε νήμα. Μ' αυτό περιέζωναν όλη τήν εκκλησία. Και, ώ του θαύματος, ή ασθένεια των προβάτων άμέσως υποχωρούσε. ■

Απο
το

γεροντικό

Έξάσκησι στην Υπομονη

Παραχώρησε κάποτε ό Θεός νά δοκιμαστή σκληρά ένας αδελφός στην σκήτη, για νά ώφεληθούν οί άλλοι από τήν ύπομονή του. Χωρίς δική του υπαιτιότητα, τόν περιφρόνησαν όλοι οί άλλοι αδελφοί. Τόν απέφευγαν. Δέν ήθελαν ούτε νά τόν χαιρετήσουν.

Αν ζητούσε καμμία φορά ψωμί ή τίποτε άλλο, άπολύτως αναγκαίο, δέν βρισκόταν κανείς νά του δώση. Τήν Κυριακή δέν τόν φώναζαν ποτέ νά φάη μέ τούς άλλους αδελφούς στην αγάπη.

Μία φορά γύρισε κατάκοπος στο κελλί του και δέν βρήκε ούτε ένα ξεροκόμματο νά ξεγελάση τήν πείνα του. Ούτε λίγο νερό νά δροσίση τά φλογισμένα χείλη του. Κανένας από τούς γείτονές του δέν τόν λυπήθηκε νά τόν ανακουφίση.

Παρ' όλα αυτά, όμως, δέν μικροψύχισε, ούτε άγανάκτησε εναντίον των άλλων, ούτε τούς κατηγορησε για μισαδελφία. Ύπέφερε μέ γενναιότητα τήν δοκιμασία του, λέγοντας στον έαυτό του πως, για τίς άμαρτίες του, ήταν άξιος για χειρότερα.

Βλέποντας ό Θεός τήν ύπομονή του, τόν απάλλαξε ευθύς απ' αυτόν τόν πειρασμό. Τό ίδιο βράδυ, χτύπησε τήν πόρτα του κελλιου του ένας ξένος, περαστικός από τήν σκήτη, και του άφησε ένα φορτίο από ψωμιά και άλλα φαγώσιμα, πού είχε στην καμήλα του. Προτου προφθάση ό αδελφός νά τόν ευχαριστήση, εκείνος εξαφανίσθηκε. Ο μοναχός, τότε, άρχισε νά κλαίη και νά ληή στην προσευχή του:

- Κύριέ μου, δέν ήμουν άξιος νά θλίβωμαι λίγο για τήν αγάπη σου, γι' αυτό μου πήρες τήν δοκιμασία;

Και πράγματι, του τήν πήρε, γιατί από τότε έπαψαν νά του φέρωνται μέ σκληρότητα οί αδελφοί.

Ενας μεγάλος αγωνιστής τής έρημου έβαλε όρο στον έαυτό του νά μίν πιη νερό για σαράντα ήμέρες. Στο διάστημα εκείνο έκανε άφορητη ζέστη και ή δίψα του φλόγιζε τά σπλάγχνα. Έπλενε τό ποτήρι του, τό γέμιζε ως επάνω δροσερό νερό και τ' άφηγε απέναντί του. Όταν κάποιος γείτονας του έρημίτης τόν ρώτησε γιατί τό κάνει αυτό απάντησε:

- Για νά εξασκηθώ στην ύπομονή! ■

"ΤΡΕΛΛΟΣ" ἢ ΣΟΦΟΣ;

Ολα τὰ ασκητικά ἀγωνίσματα εἶναι δύσκολα καί γίνονται μέ κόπο, περισσότερο ὁμως ἢ ὑπακοή, γιατί, κατά τούς ἁγίους Πατέρες, εἶναι ἄρνησι ψυχῆς καί ὁμολογία. Ἀλλά ἀκόμη πιό δύσκολη εἶναι ἡ σαλότης, διότι ὁ διά Χριστόν σαλός γίνεται "πάντων περιψήμα", "ταπεινοῦται σφόδρα" καί καταπατᾷ τελείως τήν ὑπερηφάνεια. Ἡ διά Χριστόν σαλότης ἀπαιτεῖ εἰδική κλήσι ἀπό τόν Θεό.

Τέτοιοι διά Χριστόν σαλός, ἦταν ὁ Καβιώτης Κώστας, στόν ὁποῖο ὅλοι οἱ Καρυῶτες ἔδειχναν ἀγάπη καί συμπάθεια. Τόν ἔβλεπαν νά περιφέρεται στίς Καρυές, νά λειτουργῆται τακτικά στό Πρωτάτο, νά κάνη τίς τρέλλες του, καί ὅλοι ἦταν σέ ἀπορία: εἶναι πραγματικά τρελλός, ἢ κάνει τόν τρελλό καί εἶναι διά Χριστόν σαλός; Τό ἥρεμο, φωτεινό, ἄν καί ἄπλυτο πρόσωπό του, καί μερικά σοφά προορατικά πού ἔλεγε, προβλημάτιζαν τούς Πατέρες. Ἦταν μοναχός ἢ λαϊκός; Μυστήριο ἀνεξιχνίαστο!

Ο Κώστας εἶχε γεννηθεῖ στίς 10/2/1898 στό Καλέντζι τῆς Ἡπείρου. Πῆγε γιά μοναχός στό "Ἅγιον Ὄρος καί ἔμεινε γιά ἓνα διάστημα στή Μονή Διονυσίου ὡς δόκιμος. Ὑστερα πῆγε στίς Καρυές καί ἔμεινε σάν Καβιώτης (μοναχός πού εἶναι γραμμένος στήν Κοινότητα καί μένει φιλοξενούμενος) σ' ἓνα ἐρειπωμένο κελλί στό Σαράϊ. Φοροῦσε μιά καλογερική σκούφια καί ἀντί γιά ράσα μιά παλιά χλαίνη. Τόν χειμῶνα κυκλοφοροῦσε μ' ἓνα κουρέλι πάνω του, ἐνῶ τό καλοκαίρι φοροῦσε παλτό δεμένο στή μέση μέ σχοινί. Πῆγαινε στό Κουτλουμούσι καί καθόταν μέ τούς πατέρες στήν τράπεζα τελευταῖος. Τέσσερεις-πέντε μερίδες φαγητοῦ τίς ἀνακάτευε ὅλες καί πότε ξεσποῦσε σέ λυγμούς, πότε σέ γέλια. Ὁ Ἠγουμένος παπα-Μακάριος τόν εἶχε σέ μεγάλη εὐλάβεια καί ἔλεγε στόν τραπεζάρη: "Τόν Κώστα καί τὰ μάτια σου. Νά τόν προσέχης καί νά τοῦ δίνης ὅ,τι ζητήσῃ".

Λίγοι κατανοοῦσαν τήν πνευματική του κατάσταση, ἀλλά καί αὐτοί ὄχι ἀπόλυτα. Οἱ περισσότεροι τόν βοήθουσαν ἀπό συμπόνια, ἀλλά ὑπῆρχαν, δυστυχῶς, καί κάποιοι πού τόν περιγελοῦσαν.

Αργότερα ὁ Κώστας ἔφυγε ἀπό τό Σαράϊ καί ἔμεινε στό ἐγκαταλελειμμένο Κελλί τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τό ὀνομαζόμενο τοῦ Φιλαδέλφου, ἔξω ἀπό τίς Καρυές. Αὐτό δέν εἶχε πόρτες καί παράθυρα, οὔτε καί πάτωμα. Κοιμόταν σέ μιά ἄκρη τῆς ἐκκλησίας, στό Ἱερό. Εἶναι ἀπορίας ἄξιον πῶς ἄντεχε τόν χειμῶνα. Εἶχε ἓνα Τριῶδιο παλαίτυπο, ἀπό τό ὁποῖο ἔψαλλε, καί μιά δερματόδετη Ἁγία Γραφή. Κάποιοι πού τήν εἶδε, τοῦ ἄρρεσε καί τήν ἔκλεψε. Ὅταν τόν συνάντησε στόν δρόμο ὁ Κώστας, τοῦ εἶπε: "Νά μοῦ φέρης πίσω γρήγορα τήν Ἁγία Γραφή πού μοῦ πήρες". Ὁ κλέφτης τά ἔχασε καί ἀναρωτιόταν πῶς τό κατάλαβε, ἀφοῦ δέν τόν εἶχε δεῖ νά τήν παίρνη. Πίστεψε ὅτι ὁ Κώστας ἔχει χάρισμα καί ὅτι προσποιόταν τόν σαλό.

Τόν Γέροντα Δαμασκηνό Ἁγιοβασιλειάτη, ὅταν τόν πρωτοσυνάντησε στήν Καψάλα, τόν ἀπεκάλεσε μέ τό ὄνομά του, χωρίς νά τόν γνωρίζη. Μίλησαν καί ὁ Κώστας τοῦ εἶπε ἐμπιστευτικά ὅτι εἶναι ἀγενεαλόγητος Μικρασιάτης, θεολόγος καί ἀδόκιμος συγγραφέας. Τόν ρώτησε γιά κάτι πού τόν ἀπασχολοῦσε καί ὁ Κώστας τοῦ εἶπε: "Ἐκεῖ βρίσκεσαι ἀκόμα Γερο-Δαμασκηνέ; Ὅποιος δέν πολεμεῖται ἀπ' αὐτόν τόν ἀσυνήθιστο λογισμό, μοναχός δέν γίνεται". Τά ἀπλά του λόγια ἀνάπαυσαν τόν Γέροντα Δαμασκηνό.

Τελικά ὁ Κώστας δέν ἦταν τρελλός, ὅπως πολλοί τόν θεωροῦσαν, ἀλλά ἦταν θεολόγος καί συγγραφέας δύο βιβλίων: "Ὁ ἄνθρωπος, τό ἄνθος τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς" καί "Πῶς ἐγνώρισα τό Ἅγιον Ὄρος καί πῶς τό ἀφήνω".

Οταν ψηφίζοταν ὁ νέος καταστατικός χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὁ Κώστας ἀνέβηκε στό καμπαναριό τοῦ Πρωτάτου καί χτυποῦσε πένθημα τίς καμπάνες. Τότε ἡ Ἱερά Κοινότης δέν τόν τιμώρησε. Ποιός ἔδινε σημασία στίς πράξεις τοῦ "τρελλο-Κώστα;

Οπως ἐξωμολογήθηκε ἀργότερα στόν Γέροντα Δαμασκηνό μεταξύ ἄλλων: "Ὅταν ἐψηφίζετο ὁ νέος καταστατικός χάρτης, αἰσθάνθηκα ὅτι τὰ ἀναφαίρετα δικαιώματα τοῦ ἱεροῦ τόπου ἐπωλοῦντο, καί ἔβλεπα νεκρό καί ἀκυβέρνητο τό Ἅγιον Ὄρος. Γι' αὐτό πῆγα στό Πρωτάτο καί κτυποῦσα πένθημα τίς καμπάνες, μέ τήν ἀκλόνητη πεποίθησι ὅτι τό Ἅγιον Ὄρος, ὡς αὐτοδιοίκητος ὄργανισμός, ἀπεβίωσε. Οἱ συνεδριάζοντες ἀναστατώθηκαν καί ἔστειλαν τόν Σερδάρη νά μάθουν ποιός ἐκοιμήθη. Τοῦ ἀπάντησα ὅτι τό Ἅγιον Ὄρος ἐκοιμήθη καί ζήτησα νά γίνη πρακτικό κηδεῖα τοῦ αὐτοδιοικήτου"...

Αργότερα, τό 1969, μερικοί "ἐξυμνοί", πού θεωροῦσαν ὄνειδος τήν παρουσία τοῦ Κώστα στίς Καρυές, τή στιγμή μάλιστα πού οἱ Εὐρωπαῖοι εἶχαν ἀρχίσει νά ἐπισκέπτονται τακτικά τό Ἅγιον Ὄρος, ἐνήργησαν καί πέτυχαν τήν ἀπέλασί του. Ἔστειλαν τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ στό τρελλοκομεῖο. Ἐκεῖ, ἀφοῦ τόν ἐξέτασαν καί τόν βρῆκαν ὑγιέστατο, τόν ἔστειλαν στό Γηροκομεῖο, ὅπως ἀναφέρει ὁ Γέροντας Παῖσιος. Ἐκτοτε χάνονται τὰ ἴχνη του.

Αθωνική

www. athoniki-politeia.gr

ΙΕΡΑ ΚΑΛΥΒΗ

ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ τῆς ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ: Σίμων Μοναχός

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ἀστέριος Δ. Κόκκαλης-Θεολόγος

Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: Παναγιώτης Νταλακούρας

Κυρίλλου Λουκάρεως 6 114 71 ΑΘΗΝΑ - τηλ. 210-6447.903

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0.00 -

κωδ. ταχ. 2777

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με